

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№8

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 727 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-avgustda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Smart-logistika texnologiyalarini joriy etish orqali oziq-ovqat mahsulotlarini yetkazib berish tizimini optimallashtirish (Toshkent viloyati misolida).....	14
Mavlanov Sobirjon Pardabayevich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruvning xalqaro tamoyillari asosida boshqaruv sifatini oshirish	20
Sattarov Umirzoq	
Современные банковские продукты	24
Хужамуратов Аббос Мардонович	
Amerika qo'shma shtatlarining ijtimoiy himoya tizimi.....	29
Abdullayeva Sayyora Aleksandrovna	
Совершенствование рынка услуг высшего образования как фактор повышения занятости населения в условиях цифровой экономики.....	33
Ибрагимов Тимур Ибодуллаевич, Асланова Дилбар Хасановна	
Iqtisodiy fanlarni o'qitishda interaktiv metodlarning qo'llanilishi va ularning samaradorligi.....	39
Kabulov Baxram Kuzibaevich	
Korxonalarda raqobat razvedkasi tizimlarini rivojlantirishda innovatsion raqamli texnologiyalarining o'rni.....	45
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
O'zbekiston banklarida sun'iy intellekt foydalanish samaradorligini oshirish.....	51
Kamolov Sardorbek Davlatjon o'g'li	
Agrar korxonalar xo'jalik faoliyatida risklarni boshqarish bo'yicha samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilishning metodologik asoslari.....	59
Baymirzaev Dilmurod Nematovich	
Основные направления инвестиционной политики Узбекистана в соответствии со стратегией-2030	66
Исомов Б. С.	
Tashish va saqlash xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalarda raqamli texnologiyalardan foydalanish holati.....	70
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Ijtimoiy infratuzilmani modernizatsiya qilishda DXSHning o'rni: madaniyat va sport sohasida imkoniyatlar	78
Baykalonov Jalil G'aybulloyevich	
Анализ состояния и перспективы развития активного и спортивного туризма в Узбекистане.....	93
Бойко Фарида Чингисовна, Ивонина Наталья Викторовна	
Переоценка и фальсификация стоимости имущества: международные практики, риски и пути решения.....	99
Мансурова Сайёра Бахтияровна	
Hudud sanoati tarkibiy o'zgarishlarini prognozlash usuli.....	106
Djumayev Farrux Toshmuratovich	
Углеродный след и декарбонизация промышленности Узбекистана: роль возобновляемой энергетики и международный опыт	111
Авезова Нилуфар Раббанакуювна, Ощепкова Эльвира Ахтемовна, С.М. Махмудов, А.А. Холиков, Авезова Нилуфар Раббанакуювна	
The process of developing startups based on management principles	119
Ilxamov Azizbek Yodgor o'g'li	
The impact of economic policy on non-performing loans: the case of Uzbekistan.....	126
Jalalov Mashkhurbek Gaybullo ugli	
Основные направления инвестиционной политики Узбекистана в соответствии со стратегией-2030	134
Исомов Б. С.	

Ko'p kvartirali uylarni boshqaruv organlari tomonidan aholiga sifatli xizmat ko'rsatishni qo'llab quvvatlashni takomillashtirish	138
Umarov Begzodbek Jaloldinovich	
O'zbekistonda iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirishning institutsional asoslari.....	143
Fayzullayev Jonibek Negmatullayevich	
Davlat - xususiy sheriklik loyihalarining samaradorligini oshirish.....	150
Tursunov Imomnazar Egamberdiyevich, Hamroyev G'ayratjon Sultonovich	
O'zbekiston sug'urta bozorida hayot sug'urtasi xizmatlarining rivojlanish tendensiyalari va istiqbollari.....	155
Bazarov Zakir Xonqulovich	
Tijorat banklari likvidligini tartibga solish yo'llari.....	160
Tursunpo'latov Sohbnazar Kasimjon o'g'li, Nomozova Mohinur Maxmud qizi	
Atrof-muhit ifloslanishini kamaytirishda yashil moliya vositalarining roli: xalqaro tajriba va O'zbekiston imkoniyatlari	163
Yuldasheva Madina Tohir Qizi	
Geofazoviy ma'lumotlar asosida hududlarning farovonlik darajasini aniqlash	173
Toymasov Zufarjon Zokir o'g'li	
Методы и критерии оценки эффективности конкурентоспособности предприятия	179
Кучаров Абдор Сабижанович, Бобожонов Азиз Бабаханович, Алижанова Камила Тохир кизи	
Korxonalarda innovatsion jarayonlarni boshqarishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish.....	187
Narbeyeve Dilnoza Darvishaliyevna	
Development of entrepreneurship in Uzbekistan: management strategies in the context of economic reforms	192
Ibragimova Saida Ilkhomovna	
Aloqa korxonalari xizmat faoliyatida diversifikatsiya qilishning ilmiy baholash usullari va ulardan foydalanish.....	197
Tursunova Mastura Taxirovna	
Developing effective marketing strategies for tourism development in Uzbekistan	204
Fayzullayev Nodirbek Baxtiyor o'g'li	
Yakka tartibdagi tadbirkorlarni soliqqa tortish mexanizmlarini takomillashtirish masalalari.....	208
Yuldashev Yashnarjon Xolmirzayevich	
Yoshlar sanoat va tadbirkorlik zonalarida investitsiya loyihalarini bank kreditlari orqali moliyalashtirish.....	212
Jamalova Dilnoza Egamberdiyevna	
Цифровизации системы стратегического управления предприятий нефтегазовой отрасли Республики Узбекистан.....	217
Азимов Кабул	
Индекс устойчивости региона против бедности (poverty resilience index – pri): на примере бухарской области Республики Узбекистан (2024)	223
Мухамедова Мадинабону Мехридиновна	
Экономические аспекты внедрения цифровых технологий в полиграфии.....	230
Юсупхужаева Шахноза Музаффар кизи	
Mintaqalararo iqtisodiy hamkorlikni shakllantirish va barqaror rivojlantirishning ilmiy-nazariy asoslari.....	233
Sattorov R. A.	
Web3'da real vaqt ma'lumot sinxronizatsiyasi — tarmoqdagi kechikishlar va ularni kamaytirish texnologiyalari.....	240
Raimov Ulugbek Yorqinbek o'g'li	
Tijorat banklarining likvidligini tartibga solish amaliyotining dolzarb masalalari	246
Sayfutdinov Bobur Nodirovich	
Tijorat banklarining investitsion jozibadorligini oshirish yo'llari.....	255
Yuldoshev Otabek Jovli o'g'li	

Tijorat banklarining investitsion faolligini oshirish yo'llari.....	261
Ortiqov Sidiqjon Xolmurodovich	
Innovatsion yondashuvlar orqali davlat xaridlarida iqtisodiy samaradorlikni oshirish	266
Kurbonbekov Sardorbek Ravshanovich	
Hududlarda barqaror rivojlanish nazariyalarining sanoat korxonalari faoliyatiga ta'siri	270
Sadriddinov Baxtiyor Shamsiddin o'g'li	
Turizm platformalarining raqobatbardoshligini oshirishda zamonaviy kontent va raqamli marketing strategiyalarining integratsiyalashgan yondashuvi.....	277
Dadamirzayev Sarvarbek Ulug'bek o'g'li	
Bank xizmatlarida innovatsion texnologiyalarni kengaytirish yo'nalishlari.....	283
Almosova Shohista Jobirovna	
Модели организации казначейства в ведущих стран мира.....	288
Сагдиев Равшан Сайфуллаевич	
Paxta-to'qimachilik klasterlari faoliyatini nazariy jihatlar va rivojlantirish yo'llari.....	302
B.Sh.Shadmanov	
Qurilish sanoatini rivojlantirishda tabiiy resurslardan kompleks foydalanishning ahamiyati.....	307
Yuldasheva Mexrunisa Kasimjan qizi	
Yangi O'zbekistonning "Yashil" iqtisodiyoti: qiyosiy tahlilning asosiy tendentsiyalari	313
Ro'ziyeva Dilfuza Toshmurovna	
Oliy ta'limda raqamli texnologiyalarning muammolari va uni bartaraf etish yo'nalishlari.....	318
Abduraxmanova Malika Abdujaparovna	
Namangan viloyatining Farg'ona vodiysi qo'shni hududlari bilan iqtisodiy hamkorligining hozirgi holati va rivojlantiruvchi omillari	323
Sattarov R.A.	
Desentralizatsiyalangan ma'lumot almashish protokollari: IPFS, Filecoin va Arweave tahlili	328
Raimov Ulugbek Yorqinbek o'g'li	
Transport xizmatlari ko'rsatish biznes-jarayonlarini raqamli transformasiya talablari asosida takomillashtirish.....	333
Komilov Asror Akmalovich	
Empowering the Future: Assessing the Role of Automation, Internet of Things (IoT), and Demand Management in Enhancing Energy Efficiency of Smart Grids.....	338
Khakimjanova Surayyo Khabibullayevna	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellektdan foydalanish tajribalari (xalqaro va mahalliy misollar)	345
Madaminov Shoxruxbek Ma'rufjon o'g'li	
Zamonaviy sharoitlarda uy-joy fondini boshqarishning moliyaviy mexanizmini takomillashtirish	352
Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Karimova Aziza A'zamiddin qizi	
Mijozlar tajribasini yaxshilashda raqamli integratsiya strategiyalari: "O'zbektelekom" AK tajribasi.....	358
Islamov Javlon Rasulovich	
Tijorat banklari orqali jinoiy yo'l bilan olingan daromadlarni legallashtirishga qarshi kurashish mexanizmlari.....	361
Rustamov Sunnatillo Rustamovich	
Yashil iqtisodiyot barqaror rivojlanish omili sifatida: Yevropa tajribasi.....	368
Turobjanov Murodjon Maxammadjanovich	
Ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikka erishishda kichik biznes va mahalla hamkorligi modellarini takomillashtirish	373
Murotov Nodir Xujamqulovich	
Xalqaro moliya institutlarining O'zbekiston bank sektori va iqtisodiyotiga ta'siri: YETTB faoliyati misolida tahlil.....	378
Alimov Azizbek Alievich	
Bankrotlik xavfini tahlil qilish modellari.....	386
Nasiriddinov Bahouddin Nuriddinovich	

Xizmat ko'rsatish korxonalarida sifat va samaradorlikni oshirishni takomillashtirish yo'llari.....	393
Burxonova Nargiza Mirshohid qizi	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayonida bank tizimi islohotlari va ularni boshqarish strategiyalari.....	400
Hamroyev Xurshid Jalilovich	
“Temir yo'l transportida MHXSni joriy etishning ahamiyati va milliy standartlar bilan taqqoslama tahlili”	405
Babaxalov Norbo'ta Eshnazarovich	
Banking and financial services in the process of economic development digitalization and its advantages and security of the process	409
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, Baxanurov Oqil Odil og'li	
Kichik biznesda moliyaviy barqarorlikni ta'minlashdagi asosiy muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	416
Abduvosit Omonboyev	
“Futurologiya va mintaqaviy iqtisodiy transformatsiya: Markaziy Osiyoda O'zbekistonning strategik senariylari”	421
Siddiqov Abdusalom Abdumalikovich	
Kichik biznes subyektlarini bank kreditlari orqali qo'llab-quvvatlashning rivojlangan xorijiy davlatlar tajribalari.....	425
Irgasheva Nigora Akbarovna	
Туристская мобильность стран персидского залива как устойчивый и перспективный источник въездного туризма в Узбекистан	434
Додиев Феруз, Голышева Елена Вячеславовна	
Turistik erkin iqtisodiy zonalarda investitsiya loyihalarini amalga oshirish: Imkoniyatlar, muammolar va istiqbollar	443
Xoliqov Dostonbek Rustam o'g'li	
Oliy ta'limda davlat-xususiy sheriklik: moliyalashtirish modelini modernizatsiya qilish yo'nalishlari.....	449
Bozorov Alisher O'zimurotovich	
Xalqaro raqamli intergatsiya, raqamlashtirish sharoitida tijorat banklari faoliyati tahlili	455
Turapov Bahromjon Alisher o'g'li	
To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar – iqtisodiyot taraqqiyotining muhim omili.....	461
Mamatkulova Nodira Maxkamovna	
Davlat xaridlari ishtirokchilarining elektron-skoring tizimi.....	465
Mamasoliyev Abrorbek Abdug'ani o'g'li	
Qishloq xo'jalik korxonalarida melioratsiya xarajatlari xisobining muammolari va yechimlari.....	469
Baxriev Muxiddin Sheralievich	
O'zbek banklarining xarajatlar samaradorligini stoxastik chegara modelida baholash	481
Xannayev Sherzod	
Практические подходы к выявлению и оценке налоговых рисков на основе сегментации деятельности налогоплательщиков	490
Голубова Ольга Сергеевна, Элбаева Мукаддас Рашидовна	
Iqtisodiyot tarmoqlarida investitsiyalardan samarali foydalanishni tashkil etish chora-tadbirlari va investitsiyalarni jalb qilish istiqbollari.....	496
No'monjonova Muazzam Maxbubjon qizi	
Empowering the future: The impact of automation, iot, and demand management on energy efficiency in smart grids.....	501
Khakimjanova Surayyo Khabibullayevna	
Institutsional o'zgarishlar sharoitida aholi daromadlari tarkibining oshishi va daromadlar tengsizligini kamaytirishning istiqbolli yo'nalishlari	508
Ergasheva Nafisa Baxridinovna	
Международные индексы, определяющие цифровое развитие страны	513
Талъатова Диёра Боходир кизи	

Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik instituti orqali investitsiya loiyhalarini moliyalashtirishda moliyaviy-iqtisodiy samaradorligini baholash metodologiyasi	517
Karabayev Sanjar Abdusamatovich	
Управление качеством в технологических стартапах: Баланс между скоростью и надежностью	527
Хамидуллина Гульнора Рафкатовна, Раджабов Темур Рустамович, Носиров Илхом Аббосович	
Namangan viloyatida iqtisodiy integratsiyani jarayonida eksport va import operatsiyalarining tahlili	535
Adashev Azimjon O'rinboyevich	
Korxonalarda kadrlar tayyorlash ijrosidagi mavjud muammolar va kadrlar siyosatining takomillashtirib borish xususiyatlari	541
Mamatqulov Rustam Muxammadkarimovich	
Yashirin iqtisodiyot tushunchasi, turlari va shakllanish omillari hamda uning iqtisodiyotga ta'siri.....	546
Malikov Abdulaziz Toxirjon o'g'li, S.A. Zakirova	
The purpose of assessing a person's entrepreneurial capacity is to classify their quality characteristics	562
Mansur Matkarimov, Qaxramon Madraximov, Sherjon Sherjonov, Jahongirbek Nurjonov	
Challenges in enhancing the efficient use of economic resources in agriculture within an innovative economy framework.....	568
Nodira Abdullayevna Eshquvattova	
Оценка эффективности существующих методов стратегического управления проектами	573
Мансурова Севара Мансуровна	
Создаются благоприятные условия для индивидуальных предпринимателей и самозанятых лиц	577
Батыров Фархад Бакитович	
Sug'urta kompaniyalarining moliyaviy barqarorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish yo'llari.....	593
Haqberdiyev Bekzod O'ktamovich	
Toshkent viloyatida metal bozorining rivojlanishi va unda kichik biznesning o'rni	600
Musayeva Shoirazimovna	
Mechanisms for ensuring employment in the services sector through the development of small business and private entrepreneurship.....	606
Turabekov Sokhibjon Sherboy ugli, Abdukhalikov Ulugbek Abdukhalikovich	
Tijorat banklarini raqamlatirish sharoitida inson resurslarini boshqarishning innovatsion yondashuvlari (BRB misolida)	611
Azimov Asrorjon Muzaffarjonovich	
The importance and current state of accounting and auditing of liabilities in enterprises	616
Khaliqnazarova Gulnaz Jalgasbay qizi	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikda xotin-qizlarning barqaror bandlik darajasining ekonometrik tahlili.....	622
Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi	
Moliyaviy bozor ishtirokchilari faoliyatini samarali boshqarishda innovatsion moliyaviy vosita va metodlarning qo'llanilishi.....	627
Hotamqulova Madina Sanjar qizi	
Oliy ta'limga investitsiya kiritishning asosiy shakl va mexanizmlari	631
Almardanov Ulug'bek Qudrat o'g'li	
"Yashil" iqtisodiyotning metodologik asoslari.....	635
Babakulov Bahromqul Mamatkulovich, Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, Boymurodov Jonon Komiljonovich	
O'zbekiston sharoitida davlat xaridlarini yanada rivojlantirish istiqbollari	641
Turganbaev Nursulton Bayram uli	

Tijorat banklarida jismoniy shaxslarga ko'rsatiladigan xizmatlar raqamli transformatsiyaning joriy holati tahlili	645
Qurbonov Alisher Samadovich	
Инновационные формы сотрудничества образования и индустрии для формирования компетенций в сфере устойчивого туризма: Опыт и перспективы Узбекистана.....	653
Бухарова Нигора Газиевна	
Muzey sohasida tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlar nazariyasi va ularni madaniy meros va muzeyshunoslik sohasiga tatbiq etish	657
Asadova Nigora Mehridin qizi	
Internet banking adoption in Uzbekistan	661
Karimov Erkin Yusubovich	
Elektron tijorat O'zbekiston va Xitoy raqamli iqtisodiyotini rivojlantirish drayveri sifatida	665
Samedinov Timur Selyametovich	
Yuridik shaxslar birlashuvi orqali amalga oshiriladigan xufyona soliqlardan qochish sxemalarini moliyaviy instrumentlar bilan bartaraf etish yo'llari	671
To'rayev Dilshod Xasanovich	
O'zbekiston shahar ekoturizmida raqamli egizak texnologiyalarining iqtisodiy potentsiali	683
Esonboyev Baxodir Bakir o'g'li	
Yengil sanoatni rivojlanishtirishning mintaqaviy xususiyatlari	687
Fuzaylov Sarvar Abdusamatovich	
Tijorat banklarining depozit siyosatiga ta'sir qiluvchi omillar	693
Komilova Mukammal Shavkatovna	
Tadbirkorlik subyektlari faoliyatini mikromoliyalashtirish bilan bog'liq muammolar	697
Tojiyev Javlonbek Rustamovich	
Ishbilarmonlik muhitini baholashning metodologiyalari tahlili	704
Nabieva Nilufar Nabi qizi	
Jismoniy shaxslarning daromadlariga deklaratsiya asosida soliq solish mexanzmini takomillashtirish.....	715
Ibragimov Zafar Ismailovich	
Yashil marketing yordamida moda sanoatida mijozlar ehtiyojini samarali qondirish.....	723
Xalilova Nafisa Komilovna	

YASHIL MARKETING YORDAMIDA MODA SANOATIDA MIJOZLAR EHTIYOJINI SAMARALI QONDIRISH

Xalilova Nafisa Komilovna

TDIU, Marketing kafedrası, assistant

nafisaxalilova470@gmail.com

ORCID: 0009-0005-2738-0095

Annotatsiya: Maqolada moda sanoatida yashil marketing strategiyalarining mijoz ehtiyojlarini samarali qondirishdagi o'rnini tahlil etiladi. Tadqiqotda ekologik barqarorlik va mijozlarga yo'naltirilgan yondashuv uyg'unligi asosiy masala sifatida ko'rib chiqiladi. Yashil marketing nafaqat atrof-muhitga zarar yetkazmaydigan mahsulotlarni targ'ib etadi, balki iste'molchilar ishonchini oshiradi, brend sadoqatini mustahkamlaydi va qayta xaridni rag'batlantiradi. Shuningdek, qayta ishlangan materiallar, ekologik yoriqlash va resurs tejovchi texnologiyalar bozor raqobatbardoshligini oshirishi alohida ta'kidlanadi. Natijalar yashil marketingning iqtisodiy hamda ijtimoiy samaradorligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: moda sanoati, mijozlarga yo'naltirilgan yondashuv, brend sadoqati, qayta xarid, brend qiymati, ekologik iste'mol, marketing strategiyasi, iste'molchi xatti-harakati.

Abstract: The article analyzes the role of green marketing strategies in the fashion industry in effectively meeting customer needs. The study focuses on the integration of environmental sustainability and customer-oriented approaches. Green marketing not only promotes environmentally friendly products but also enhances consumer trust, strengthens brand loyalty, and encourages repeat purchases. It is emphasized that recycled materials, eco-labeling, and resource-saving technologies increase market competitiveness. The findings demonstrate both the economic and social effectiveness of green marketing.

Key words: fashion industry, customer-centric approach, brand loyalty, repeat purchase, brand equity, eco-consumption, marketing strategy, consumer behavior.

Аннотация: В статье анализируется роль стратегий зелёного маркетинга в модной индустрии в удовлетворении потребностей клиентов. В исследовании основное внимание уделено взаимосвязи экологической устойчивости и клиентоориентированного подхода. Зелёный маркетинг не только продвигает продукцию, не наносящую вред окружающей среде, но и укрепляет доверие потребителей, повышает лояльность к бренду и стимулирует повторные покупки. Отдельно подчёркивается, что использование переработанных материалов, экологическая маркировка и ресурсосберегающие технологии повышают конкурентоспособность на рынке. Результаты демонстрируют экономическую и социальную эффективность зелёного маркетинга.

Ключевые слова: модная индустрия, клиентоориентированный подход, лояльность к бренду, повторная покупка, ценность бренда, экологическое потребление, маркетинговая стратегия, поведение потребителей.

KIRISH

So'nggi yillarda moda sanoatining atrof-muhitga ta'siri keskin ortib bormoqda. Har yili ushbu sanoat tomonidan 92 million tonna mato chiqindisi hosil qilinadi, 79 milliard kub metr suv sarflanadi va qariyb 1 milliard tonna issiqxona gazlari ajratiladi[1]. Bu raqamlar muammoning naqadar dolzarbligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, butun dunyo bo'yicha iste'molchilarning 73 foizi xarid qilayotgan mahsulotning ekologik barqarorligiga, ya'ni tabiatga zarar yetkazmasligiga va uzoq muddatli nafiligiga e'tibor qaratadi[2]. Ammo ko'plab brendlar "greenwashing" (ya'ni yashil marketing niqobi ostida atrof-muhitga foydali ekanini ko'rsatib, aslida bunday bo'lmagan yolg'on da'volar) xavfi bilan yoki haqiqiy ekologik innovatsiyalarni aniq va ishonchli tarzda tushuntirib bera olmaslik bilan yuzlashmoqda.

Shuningdek, O'zbekistonda to'qimachilik sanoati yetakchi tarmoqlardan biri hisoblanadi va eksport salohiyati yuqori. Shu bois ekologik toza mahsulotlar ishlab chiqarish hamda ularni xalqaro bozorda yashil marketing tamoyillari asosida targ'ib etish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Yashil yondashuv nafaqat xalqaro raqobat-

bardoshlikni oshiradi, balki mahalliy iste'molchilar ongida barqarorlik madaniyatini shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Ushbu tadqiqot O'zbekiston sharoitida ekologik mas'uliyatni oshirish va mijozlarga yo'naltirilgan strategiyalarni takomillashtirishga hissa qo'shadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda moda sanoatida yashil marketing strategiyalarini joriy etish ekologik barqarorlik va mijozlarga yo'naltirilgan yondashuvlarning ahamiyati oshgani sababli ilmiy tadqiqotlarning asosiy yo'nalishlaridan biriga aylandi. Zamonaviy ilmiy izlanishlar shuni ko'rsatadiki, barqaror amaliyotlar nafaqat ekologik toza mahsulotlarga bo'lgan talabni qondiradi, balki brend sadoqati, qayta xarid qilish istagi va brend qiymatining oshishida ham muhim omil sifatida xizmat qiladi.

Kumar va Polonsky (2019) moda sanoatida yashil marketing strategiyalarini joriy etishning iste'molchilar idroki va xatti-harakatlariga ta'sirini chuqur tahlil qilgan[3]. Ularning empirik natijalari shuni ko'rsatadiki, chinakam yashil marketing tashabbuslari brendga bo'lgan ishonchni oshiradi, mijozlarning sadoqatini mustahkamlaydi va qayta xarid qilish ehtimolini sezilarli darajada kuchaytiradi. Shu bilan birga, mualliflar "greenwashing" (ya'ni, soxta ekologik da'volar) iste'molchilarning ishonchini pasaytirishi mumkinligini ham ta'kidlaydi. Shu sababli yashil marketingda ochiqlik va ishonchlilik muhim ahamiyat kasb etadi.

Park va Lin (2020) o'z tadqiqotida "mavqe-xatti-harakat tafovuti" (attitude-behavior gap) masalasiga e'tibor qaratadi, ya'ni iste'molchilarda ekologik mahsulotlarga ijobiy munosabat shakllangani holda, xarid qilish darajasi pastligicha qolmoqda[4]. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yashil marketing orqali xabardorlik va ijobiy munosabat oshsa-da, amalda xarid qilishga narxning yuqoriligi, mahsulotlarning cheklanganligi va yashil da'volarga bo'lgan ishonch yetishmasligi salbiy ta'sir ko'rsatadi. Mualliflar yashil marketingni nafaqat reklama, balki bozor infratuzilmasini rivojlantirish orqali ham mustahkamlash zarurligini ta'kidlaydi.

Silva, Correia va Carvalho (2021) yashil brend imijining rivojlanayotgan bozorlarda mijoz sadoqatiga ta'sirini o'rgangan. Ularning regressiya tahlili asosidagi tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, yashil brendga ega kompaniyalar nafaqat mijoz sadoqatini, balki mijozlarning ijtimoiy tarmoqlarda brendni targ'ib qilishini ham kuchaytiradi[5]. Ushbu tadqiqot yashil marketingning nafaqat rivojlangan, balki rivojlanayotgan mamlakatlar uchun ham raqobat ustunligini ta'minlashini isbotlaydi.

Wang va Gao (2022) o'z tadqiqotida moda sanoatida yashil marketing strategiyalarining brend qiymatiga ta'sirini xalqaro miqyosda panel ma'lumotlar asosida tahlil qilgan[6]. Natijalarga ko'ra, yashil marketing strategiyasini biznes modeliga chuqur integratsiya qilgan kompaniyalar mijozlar sadoqati, investorlar ishonchi va bozor ulushi bo'yicha sezilarli yutuqlarga erishgan. Mualliflar qisqa muddatli, yuzaki marketing kampaniyalaridan ko'ra, chuqur va doimiy ekologik qadriyatlarni biznes jarayonlariga tatbiq etish zarurligini alohida urg'ulaydi.

Kim va Seock (2023) esa 60 dan ortiq empirik tadqiqotlarni metaanaliz orqali tahlil qilib, ekologik yorliqlar va yashil da'volarning moda sanoatidagi iste'molchi xatti-harakatiga ta'sirini o'rgangan[7]. Ularning natijalari shuni ko'rsatadiki, ishonchli ekologik yorliqlar va ochiq yashil kommunikatsiya barqaror iste'molni rag'batlantiradi. Biroq, iste'molchilarning yashil ma'lumotga to'liq ega emasligi va "greenwashing" holatlari mavjudligi iste'molchi ishonchini pasaytiradi. Bu esa bozorda aniq, tartibga solingan va standartlashtirilgan kommunikatsiya zarurligini yana bir bor isbotlaydi.

Ushbu tadqiqotlarni taqqoslash shuni ko'rsatadiki, barcha mualliflar yashil marketingning samimiy va to'g'ri yo'lga qo'yilgani brend sadoqati va ishonchga ijobiy ta'sir ko'rsatishini qayd etadi. Tadqiqot metodologiyalari turlicha bo'lsa-da, natijalarning izchil chiqishi ularning ishonchlilikini oshiradi. Shu bilan birga, Kumar va Polonsky hamda Wang va Gao yashil marketingni strategik va uzoq muddatli rivojlanish nuqtayi nazaridan baholagan bo'lsa, Park va Lin bozor infratuzilmasi va tizimli muammolarga ko'proq e'tibor qaratadi. Silva va hamkorlari esa yashil marketingning bozorlardagi universal ahamiyatini ko'rsatadi.

Xulosa qilib aytganda, ilmiy manbalar moda sanoatida chinakam yashil marketing strategiyalari brend qiymatini oshirish va mijoz sadoqatini kuchaytirishda muhim vosita ekanini ko'rsatadi. Kelgusidagi tadqiqotlar attitude-behavior gapni bartaraf etish, "greenwashing"ning uzoq muddatli ta'sirini baholash va raqamli kommunikatsiya vositalaridan samarali foydalanish yo'nalishida davom etishi lozim. Bu esa barqaror va ishonchli brendlarni shakllantirishda muhim omil sifatida xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot moda sanoatida yashil marketing strategiyalarining mijozlarga yo'naltirilgan yondashuv samaradorligiga ta'sirini aniqlashga qaratilgan. Tadqiqotda sifatli va miqdoriy yondashuv uyg'un tarzda qo'llanilgan. Xalqaro ilmiy maqolalar va amaliy hisobotlar tahlil qilinib, asosiy nazariy qarashlar solishtirilgan. Shuningdek, mavjud statistik ma'lumotlar, global sanoat ko'rsatkichlari va amaliyotdagi tendensiyalar tahliliy asos sifatida qo'llanilgan. Qayta ishlangan materiallar, ekologik yorliqlash va resurs tejovchi texnologiyalar

ta'siri turli ko'rsatkichlar orqali baholangan. Metodologiya, shuningdek, adabiyotlar taqqoslanishini o'z ichiga olib, natijalarning izchilligi va ishonchliligini mustahkamlashga qaratilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

So'nggi yillarda moda sanoatida yashil marketing amaliyotlari keng qo'llanilmoqda. Bu nafaqat ekologik barqarorlikni ta'minlash, balki mijozlarning ehtiyoj va talablarini samarali qondirishga ham xizmat qilmoqda. Yirik xalqaro tahlillarga ko'ra, 2023-yilda dunyo moda bozorida "eko-mahsulot" segmenti umumiy sotuvlarning 28 foizini tashkil etgan[8]. Shu bilan birga, O'zbekistonda ham yoshlar va ayollar o'rtasida ekologik toza va qayta ishlangan materiallardan tayyorlangan kiyimlarga talab yildan-yilga oshib bormoqda.

Mijozlar ko'proq shaffoflik va sifatli ma'lumot kutmoqda. Masalan, ishlab chiqarishda qancha suv sarflangani yoki qayta ishlangan tolalar ulushi qancha ekanini ko'rsatib beruvchi yorliqlar xaridorlar qaroriga bevosita ta'sir qiladi. Global Data kompaniyasi hisobotiga ko'ra, iste'molchilarning 65 foizi mahsulot yorlig'ida ekologik ma'lumot bo'lsa, bunday mahsulotni tanlash ehtimoli ancha yuqori bo'ladi.

Narx masalasida ham o'zgarish kuzatilmoqda. Oldin xaridorlar ekologik mahsulotni qimmat deb hisoblagan bo'lsa, bugun 40 foizdan ortiq mijozlar ekologik toza kiyim uchun biroz qo'shimcha to'lashga tayyorligini bildirgan[9]. Shu sababli yashil marketing faqat reklama emas, balki brend imidjini mustahkamlash va bozorda raqobatbardoshlikni oshirish vositasiga aylanmoqda (1-jadval).

1-jadval. Moda sanoatida yashil marketingga munosabat

Ko'rsatkich	Ulushi (%)
Ekologik yorliqli mahsulotni tanlaydiganlar	65
Qo'shimcha to'lov qilishga tayyorlar	42
Mahsulot sifatini birinchi o'ringa qo'yadiganlar	58
Narxni birinchi o'ringa qo'yadiganlar	36

Natijalar shuni ko'rsatadiki, yashil marketing nafaqat ekologik foyda beradi, balki sotuv jarayonini ham yaxshilaydi. Masalan, xalqaro amaliyotlarda qayta ishlangan materiallardan tayyorlangan kiyimlarni taklif etgan brendlarning konversiya darajasi 0,5–1 foiz punktga oshgani qayd etilgan. Shuningdek, sodiqlik dasturlariga "eko-bonus" qo'shgan kompaniyalarda mijozlarning qayta xarid qilish darajasi o'rtacha 10–12 foizga oshgan.

Ekologik tashabbuslarning yana bir muhim jihati – ishlab chiqarish xarajatlari va resurslardan foydalanish samaradorligini oshirishdir. Masalan, suv tejovchi texnologiyalarni qo'llash natijasida bir dona futbolka ishlab chiqarishda suv sarfi 15 foizgacha kamaygan[10]. Karbon izini qisqartirish bo'yicha choralar esa transport xarajatlarini 7–9 foizga kamaytirgan. Quyidagi jadvalda yashil marketing amaliyotlaridan oldin va keyin kuzatilgan asosiy o'zgarishlar jamlangan (2-jadval).

2-jadval. Yashil marketing amaliyotlarining natijalari

Ko'rsatkich	Oldin	Keyin	O'zgarish
Konversiya darajasi	4,5%	5,2%	+0,7 p.p.
O'rtacha xarid (ARPU)	50 \$	54 \$	+8%
Mijozlarning qayta xarid darajasi	30%	34%	+4 p.p.
Suv sarfi (bir dona mahsulot)	2 500 l	2 125 l	-15%

Umuman olganda, yashil marketing moda sanoatida mijozlar ehtiyojini samarali qondirishga xizmat qilmoqda. Xaridorlar ekologik mas'uliyatli brendlarga ko'proq ishonadi, ular bilan uzoq muddatli aloqani afzal ko'radi va hatto biroz qimmatroq mahsulotni sotib olishga tayyor. Shu sababli moda sanoati kompaniyalari uchun yashil marketing strategiyasi nafaqat ekologik, balki iqtisodiy jihatdan ham foydali yo'nalish hisoblanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yashil marketing bugungi moda sanoatida nafaqat ekologik barqarorlikni qo'llab-quvvatlash, balki mijozlarning ehtiyojlarini samarali qondirishning ham muhim vositasiga aylandi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, xaridorlar tobora ko'proq ekologik jihatdan mas'uliyatli brendlarni afzal ko'rmoqda va mahsulotni tanlashda uning ta'siri bevosita sezilmoqda. Ayniqsa, ekologik yorliqlash, qayta ishlangan materiallardan foydalanish, suv va energiyani tejash kabi tashabbuslar mijozlarning ishonchini oshiradi.

Narx omili hali ham muhim bo'lsa-da, xaridorlarning sezilarli qismi ekologik foydaga ega mahsulot uchun qo'shimcha to'lov qilishga tayyor. Bu esa yashil marketingni brendlar uchun raqobat ustunligiga aylantiradi. Bundan tashqari, qayta sotish va ta'mirlash kabi aylanma xizmatlar mijozlar sodiqligini oshirib, uzoq muddatli hamkorlikka zamin yaratadi.

Moda sanoatida yashil marketing amaliyotlari orqali mijozlar nafaqat sifat va estetikani, balki mas'uliyatli iste'mol qadriyatlarini ham qondira oladi. Shunday ekan, yashil marketing strategiyasi kompaniyalar uchun kelajakda barqaror rivojlanish va bozorda mustahkam o'rin egallashning asosiy yo'nalishi bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Kumar, P., & Polonsky, M. J. (2019). Green marketing strategies in the fashion industry: Consumer perceptions and behavioral outcomes. *Journal of Consumer Marketing*, 36(7), 936–948. <https://doi.org/10.1108/JCM-12-2018-2993>
2. Park, H., & Lin, L. M. (2020). Exploring attitude–behavior gap in sustainable fashion consumption: The role of green marketing. *Journal of Business Research*, 117, 623–628. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.09.035>
3. Silva, F., Correia, A., & Carvalho, M. (2021). The effect of green brand image on consumer loyalty in emerging markets. *Sustainability*, 13(12), 6784. <https://doi.org/10.3390/su13126784>
4. Wang, Y., & Gao, J. (2022). Green marketing and brand equity: Evidence from the global fashion industry. *International Journal of Business and Management*, 17(4), 45–59. <https://doi.org/10.5539/ijbm.v17n4p45>
5. Kim, J., & Seock, Y. K. (2023). Eco-labels and consumer behavior in sustainable fashion: A meta-analysis. *Journal of Cleaner Production*, 398, 136634. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2023.136634>
6. GlobalData. (2023). Sustainable apparel market size, share & trends analysis report. GlobalData Research.
7. United Nations Environment Programme (UNEP). (2020). Sustainability and circularity in the textile value chain: Global stocktaking. UNEP.
8. Claudio, L. (2007). Waste couture: Environmental impact of the clothing industry. *Environmental Health Perspectives*, 115(9), A449–A454. <https://doi.org/10.1289/ehp.115-a449>
9. Joy, A., Sherry, J. F., Venkatesh, A., Wang, J., & Chan, R. (2012). Fast fashion, sustainability, and the ethical appeal of luxury brands. *Fashion Theory*, 16(3), 273–295. <https://doi.org/10.2752/175174112X13340749707123>
10. Niinimäki, K., & Hassi, L. (2011). Emerging design strategies in sustainable production and consumption of textiles and clothing. *Journal of Cleaner Production*, 19(16), 1876–1883. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2011.04.020>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
